

EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT

24 iulie 2019

Probă scrisă

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII, LIMBA ȘI LITERATURA SLOVACĂ MATERNĂ, MATEMATICĂ ȘI METODICA PREDĂRII ACESTORA (ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR ÎN LIMBA SLOVACĂ)

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 4 ore.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

A. Limba română (10 puncte)

Citiți cu atenție textul de mai jos:

Timpul ni-l iroseam în joacă aproape neîntreruptă. Cugetul nostru își învăța imperativele de la păsări și flori, astfel că datoria noastră era numai aceea de a crește. Uneori puteam să fim, totuși, și folositori gospodăriilor, cel puțin pe la margini. Cădea asupra noastră sarcina de a ne duce după-amiaza cu găștele, la pășune, «sub arini», un loc în partea mai de sus a satului, între iaz și răzoare. Locul era pe-atunci cuprins de arini stingheri și de pajiște.[...]

Din când în când, unul dintre noi trebuia să se ridice să controleze dacă găștele n-au trecut râul pe pășunea vitelor. De altfel, pentru astă treabă, în primul rând, eram puși de pază. În mijlocul cercului nostru, după-amiezile deveneau parcă mai lungi, după cum erau jocurile și poveștile.

(Lucian Blaga, *Hronicul și cântecul vârstelor*)

Scrieți, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe, cu privire la textul de mai sus:

1. Scrieți câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al următoarelor cuvinte: *folositori*, *să controleze*. **4 puncte**
2. Indicați valoarea morfologică a cuvintelor subliniate în secvența următoare: *Locul* era pe-atunci cuprins de arini *stingheri* și de pajiște. **4 puncte**
3. Menționați funcția sintactică a cuvintelor subliniate din fragmentul: *Din când în când, unul dintre noi trebuia să se ridice să controleze* dacă *găștele* n-au trecut râul pe pășunea vitelor. **2 puncte**

B. Literatura română și universală pentru copii (10 puncte)

Redactați un eseu de aproximativ o pagină, în care să argumentați apartenența unui text literar inclus în programa de examen la specia literară *povestire*.

În realizarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:

- definirea conceptului de *povestire*;
- precizarea unei trăsături a *povestirii*, existentă în textul literar inclus în programa de examen;
- prezentarea detaliată a unei trăsături a *povestirii*, valorificând opera literară selectată;
- susținerea unei opinii referitoare la mesajul textului literar ales.

Notă: Pentru **conținutul** eseului veți primi **7 puncte**, iar pentru **redactarea** eseului veți primi **3 puncte** (*organizarea ideilor în scris, utilizarea limbii literare* – 1 punct; *ortografie punctuație* – 1 punct; *respectarea limitei de spațiu* – 1 punct).

C. Limba și literatura slovacă maternă (20 de puncte)

Do dolín plazila sa noc, z hlbín vyvierala tma s' a zo studni, belasela a ponad ňu na západných hrebeňoch prelievalo sa roztopené zlato. Potom prišli neviditeľné ohromné pavúky a sivkastou pavučinou noc do dolín. Na oblohe, ktorá je tu na holiach oveľa ozrutejšia zažmurkali božie lampy a Jozef Mak sa zabudol prizrieť, od ktorej strany sa nesú oblaky, a ľahol si ta, kde mu August Kubanda rozkázal.

Hned' spozoroval všetky zázračné veci, jasne videl, ako sa drevo z borovic na vatre rozprskáva na iskry, ako sa iskry nesú dohora, vysoko, až dolietnu na oblohu a tam svietia, aby božích lúčov bolo ešte viac.

I dobre bolo Jozefovi Makovi, Augusta Kubandu vzal si za otca a niekoľko rokov iba to čakal, aby čím skôr prišiel čas vyhánania jaloviny. Čakal na vatru, čo rodila hviezdy, a taká vatra nemohla byť inde, iba na holiach Vápenice.

Jozef Čiger Hronský – Jozef Mak

1. Napište obsah celého diela v rozsahu dvoch strán a vysvetlite v čom spočíva filozofia románu. **6 bodov**
2. Charakterizujte hlavného hrdinu románu. **4 body**
3. Vypíšte z ukážky štyri podstatné mená a určte ich gramatické kategórie. **4 body**
4. Určte druh hrubo napísaného súvetia. **3 body**
5. Utvorte genitív množného čísla od slov: *iskra, hviezda, vatra*. **3 body**

D. Matematică (20 de puncte)

1. Je dané číslo 147.
 - a) Priblížte toto číslo k rádu stoviek. **2 body**
 - b) Určte všetky čísla \overline{ab} a \overline{ac} , s a, b, c odlišné číslice, ktoré overia vzťah $\overline{ab} + \overline{ac} = 147$. **4 body**
 - c) Súčet medzi prirodzeným číslom x , jeho polovicou a jeho štvrtinou je rovnaký s 147. Vypočítajte číslo x . **4 body**
2. Bod O je priesečník uhlopriečok štvorca $MNPQ$ a $MO = 4\sqrt{2}\text{cm}$. Bod R je päta kolmice z bodu O na stranu NP .
 - a) Ukážte, že $MN = 8\text{cm}$. **2 body**
 - b) Vypočítajte obvod štvoruholníka $MNRO$. **4 body**
 - c) Dokážte, že RO je ťažnica úsečky QM . **4 body**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. Metodica predării limbii și literaturii române (10 puncte)

Competența specifică *Participarea cu interes la dialoguri, în diferite contexte de comunicare* face parte din Programa școlară pentru clasa a II-a, *Comunicare în limba română pentru școlile și secțiile cu predare în limba slovacă*, aprobată prin OMEN nr. 3418/2013.

- a) Pornind de la competența specifică dată, scrieți un exemplu de activitate de învățare pentru o lecție de predare-învățare. **4 puncte**
- b) Exemplificați modul de utilizare a metodei dramatizării în vederea realizării competenței specifice date, prin valorificarea exemplului de activitate de învățare de la subpunctul a). **6 puncte**

B. Metodica predării limbii și literaturii slovice materne (10 puncte)

Vysvetlite význam používania didaktických pomôcok vo vyučovaní vybraných slov. Napište konkrétny príklad.

C. Metodica predării matematicii (10 puncte)

Analizujte v rozsahu približne jednej strany úlohu učenia spoluprácou (kooperatívneho učenia) v aktivizovaní žiakov na hodine matematiky v III. a IV. ročníku, berúc do ohľadu nasledovné aspekty:

- vysvetlenie špecifickosti učenia spoluprácou;
- argumentovanie osobného názoru na význam používania učenia spoluprácou na hodine matematiky v III. a IV. ročníku;
- spresnenie úlohy učenia spoluprácou na hodine matematiky v III. a IV. ročníku;
- menovanie typu lekcie, na ktorej môže byť použité učenie spoluprácou na hodine matematiky v III. a IV. ročníku;

Upozornenie: Boduje sa správnosť a koherencia napísaného textu (1 bod) a zaradenie analýzy do daného rozsahu (1 bod).